

DOM IN SVET

V LETU 1925!

Dom in svet hoče v letošnjem letu z vso voljo nadaljevati in zboljšati tisto delo, ki mu je bilo zadnja leta dodeljeno kot literarni in umetniški reviji. Če bi se pri tem, ko vnovič prosi pri svojih sodelavcih in naročnikih za zvestobo, skliceval na starost, na 37 letno mnogostransko svoje delo, bi mu danes gotovo ne bilo več do samega življenja, kajti premnogo, kar je zasnoval in negoval ta čas, se je izločilo iz njega: dozorelo je ob njem in sedaj živi v samostojnih glasilih kot poljudno slovstvo in prosveta, znanost sama zase in umetnostno razglabljanje kot stroka in še marsikaj — vse samo dokaz, da so bile kali žive in da so korenine srkale iz zdrave zemlje. Pri vsem tem pa se je pri Domu in svetu samem vedno bolj živo izoblikovala nova podoba slovstvene in prosvetne revije, ki bodi ne le živa priča našega izčiščenega umetniškega hotenja, temveč zlasti zatočišče in glasilo tistega ustvarjanja, ki poganja svoje korenine iz vere našega naroda in tako ohranjuje in goji dokaze njegovih posebnih svojstev. To je danes naš program, katerega bomo s tem večjo zavestjo in odločnostjo skušali udejestvovati, čim bolj živo čutimo, da je prenovitev človeške družbe in nas samih mogoča edino v priznanju in brezpogojnem sprejemanju vseh tistih visokih čednosti, ki dvigajo nad materialnost in jih ustvarja versko-etična nujnost. Ta naš program mora dobivati vedno jasnejši obraz in krepkejši značaj. — Na tej svoji osnovi bo skušal Dom in svet v večji meri kakor doslej tudi zbirati umetniško stremljenje in dognanje sorodnega in nasprotnega zunanjega sveta ter tako nuditi zvezo med domačim in tujim hotenjem.

Dom in svet je zadnja leta v precejšnji meri sprejel estetično revolucijo pri nas. To dejstvo je zahtevalo mnogo žrtev in izpričuje vse prej kot dobičkarstvo in strah za svoj obstanek ali pehanje za naročniki. Ta revolucija je izšla iz ustroja našega lista in ni ostala brez prida; dokazala je predvsem, da v umetnosti ni malikov in danes nam nihče ne more očitati zaostalosti ali nesvobodoumnosti. Prav radi teh dejstev sme Dom in svet združevati v sebi vse dobrohoteče tvorce, bodisi izkušene in priznane osebnosti, ki so dale pečat listu in dobi, bodisi mlajše moči, katerih umetniška in moralna resnost se krije z našim programom.

Tako mora Dom in svet postati v leposlovnem delu glasilo etično poglobljenega umetniškega ustvarjanja, v prosvetnem delu pošten in načelen, zlasti pa odkritosrčen glasnik, neizprosen in dosleden do sebe in do drugih. Ko stopamo v 38. leto, čutimo nujno dolžnost, da po marsikakem bridkem spoznanju in preizkušnji, zlasti pa ob enostranosti, neiskrenosti in nenačelnosti v našem narodnem življenju, izjavljamo, da podtikanje kompromisnosti od domače in tuje strani gre mimo programa Doma in sveta.

S tem vabimo sodelavce in naročnike, naj nas podpirajo.

List bo izhajal letos v nekoliko pomnoženem obsegu in bo izšel od 1. marca naprej točno vsakega prvega v mesecu razen avgusta in septembra. Prva številka bo imela dvojen obseg, tako da bomo v celem dosegli 288 strani.

Gradiva, leposlovnega in znanstvenega, bomo imeli dovolj. Ostali so nam zvesti vsi dosedanji sotrudniki in pridobili smo novih: F. S. Finžgar nam pripravlja večje delo, Ivan Pregelj priobči več krajših novel, prispevke so obljubili Ksaver Meško, Alojzij Remec in Janez Jalen. V prvi polovici letnika bo izhajala daljša novela Franceta Bevka: Muka gospe Vere in njegova drama Kajn ter novela Narta Velikonje: Sirote. V pesniškem delu bodo poleg Silvina Sardenka, Joža Lovrenčiča, A. Vodnika in Tineta Debeljaka sodelovali dosedanji pesniki znanci.

Za »Kajnom« bo izšla dramatična pesnitev Mlada Breda, ki jo je napisal Jernej Stantè in je brez dvoma najtehtnejši sad naše najmlajše poezije.

Letošnji letnik zaključuje dr. Josipa Debevca prevod Divine Commedie, h kateremu bo napisal prelagatelj sklepno besedo o načelih in spominih svojega prevoda.

Uredništvo razpolaga z več članki o najnovejših tujih slovstvih, ki so jih napisali tuji strokovnjaki. Takoj v prvi številki bo začel izhajati pregled o najnovejši ruski knjigi, ki ga je napisal B. Zajcev. O francoskem slovstvu bosta poročala dr. A. Debeljak in dr. Lovro Sušnik. J. Pogačnik bo priobčil vrsto skic iz najnovejše nemške literature.

Članke o umetnosti bosta priobčila dr. Fr. Mesesnel in Stanko Vurnik, dalje izide serija ilustriranih člankov o najnovejšem italijanskem slikarstvu iz peresa italijanskih avtorjev. Dr. Fr. Čibej je napisal Doneske k sociologiji umetnosti.

O najnovejših domačih knjižnih, gledaliških in glasbenih dogodkih bodo poročali dosedanji sotrudniki.

Naročnina lista ostane 100 Din kot doslej, za dijake 75 Din, in naj se pošlje na Upravo Doma in sveta v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani.

UREDNIŠTVO.

UPRAVNIŠTVO.